

RIGSOMBUDSMANDEN I GRØNLAND

Statsministeriet
Prins Jørgens Gård 11
1218 København K

Dato: 6. november 2008

J.nr.: 415-0001

Indberetning vedr. Grønlands Landstings efterårssamling, onsdag den 5. november 2008.

Grønlands Landsting behandlede følgende punkter:

Punkt 54:

Forslag til landstingsbeslutning om at Landsstyret pålægges at planlægge en øgning af forsyningen af indenlandske fødevarerprodukter.

(Landstingsmedlem Ane Hansen, Inuit Ataqatigiit)

(2. behandling)

Forslaget blev 1. behandlet under landstingets forårssamling 2008, hvor forslaget blev henvist til udvalgsbehandling. I en betænkning fra landstingets fiskeri, fangst- og landbrugsudvalg indstilles forslaget til vedtagelse.

I landsstyrets besvarelse konstaterede landsstyremedlemmet indledningsvis, at der er bred støtte til forslaget fra partierne ud fra betragtninger om, at øget selvforsyning med fødevarer bl.a. vil fremme selvstyreprocessen, ligesom det vil betyde lettere adgang til sunde fødevarer. Herefter sammenfattede han en række initiativer, der er iværksat for at fremme produktionen af indenlandske fødevarer samt for at fremme fanger- og landbrugserhvervenes indtjeningsmuligheder.

På baggrund af et forslag fra partiet Atassut om, at landsstyret skal fremkomme med en lovforslag, der skal give hjemmel til at etablere en finanslovssikret erhvervsstøttepulje, tilkendegav landsstyremedlemmet at landsstyret vil fremkomme med lovforslag til forårssamling 2009, der tilgodeser forslaget.

Ændringsforslaget fra Atassut blev indstillet til vedtagelse af et enigt udvalg, og blev endeligt vedtaget i landstinget.

Rigsombudsmanden i Grønland
Indaleeqqap Aqqutaa 3
Postboks 1030
3900 Nuuk

Kalaallit Nunaanni Rigsombudsmandi
Telefon: (+299) 32 10 01
Telefax: (+299) 32 41 71
E-mail: riomgr@gl.stm.dk
www.rigsombudsmanden.gl

Punkt 59:**Forslag til Landstingsbeslutning om at Landsstyret pålægges at tage initiativ til at forstærke undervisningen af de grønlandske sprog.**

(Landstingsgruppen Siumut)
(2. behandling)

Forslaget blev 1. behandlet under landstingets forårssamling 2008, hvor forslaget blev henvist til udvalgsbehandling. I en betænkning fra Landstingets Kultur-, Uddannelses-, Forsknings- og Kirkeudvalg indstilles forslaget til vedtagelse.

Forslaget blev endeligt vedtaget i sin foreliggende form.

Punkt 76:**Forslag til Landstingsbeslutning om Grønlands Hjemmestyres udtalelse til udkast til Protokol af 2000 om Beredskab, Bekæmpelse og Samarbejde vedrørende Forureningsulykker forårsaget af farlige og giftige stoffer (OPRC/HNS 2000).**

(Landsstyremedlemmet for Infrastruktur, Miljø og Råstoffer)
(2. behandling)

Forslaget blev 1. behandlet den 24. september 2008, hvor forslaget blev henvist til behandling i landstingets frednings- og miljøudvalg. Ved fremlæggelsen af beslutningsforslaget indstillede landsstyret, at landstinget tager særlige forbehold for Grønland i forhold til Protokol af 2000, så Protokol af 2000 ikke er gældende for Grønland ved Danmarks ratifikation af Protokollen.

I udvalgets betænkning indstilles forslaget til vedtagelse.

Forslaget gik direkte til afstemning, hvor det blev endeligt vedtaget.

Punkt 13:**Forslag til landstingsbeslutning angående FN's børnekonvention bliver til obligatorisk del af undervisningen i folkeskolen.**

(Landstingsgruppen Siumut)
(2. behandling)

Forslaget blev 1. behandlet under landstingets forårssamling 2008, hvor flertallet støttede forslaget. Forslaget blev henvist til videre behandling i landstingets udvalg for kultur, uddannelse, forskning og kirke.

I udvalgets betænkning fremsætter et flertal af udvalget, bestående af Inuit Ataqatigiit og Siumut følgende ændringsforslag:

Beslutningsforslagets titel affattes således:

”Forslag til landstingsbeslutning om at Landsstyret pålægges at arbejde for at børns rettigheder bliver en obligatorisk del af undervisningen i folkeskolen for yngste og ældstetrinnet.”

Dette udvalgsflertal indstiller ændringsforslaget til vedtagelse.

Et udvalgsmindretal, bestående af Atassut, indstiller såvel forslaget, som ændringsforslaget til forkastelse.

Forslaget gik til afstemning uden debat og blev endeligt vedtaget.

Punkt 23:

Forslag til Landstingsbeslutning om at Landsstyret pålægges til at arbejde for at få indarbejdet nye retningslinjer for at forbedre forholdene for de uddannelsessøgende, der har børn.

(Atassut's Landstingsmedlemmer: Augusta Salling, Emilie Olsen, Kristian Jeremiassen, Thomas Kristensen, Godmand Rasmussen)

(2. behandling)

Forslaget blev 1. behandlet under landstingets forårssamling 2008, hvor der var enighed om at sende forslaget til videre drøftelse i landstingets udvalg for kultur, uddannelse, forskning og kirke.

I udvalgets betænkning indstilles forslaget af et flertal, bestående af landsstyrekoalitionens partier, til vedtagelse.

Forslaget gik direkte til afstemning og blev endeligt vedtaget i den foreliggende form.

Punkt 79:

Forslag til landstingslov om ændring af landstingslov om inddrivelse og forebyggelse af restancer til det offentlige.

(Landsstyremedlemmet for Finansier og Udenrigsanliggender)

(2. behandling)

Forslaget blev 1. behandlet den 1. oktober 2008, hvor partierne udtrykte bred tilslutning til forslaget til landstingslov. Forslaget blev henvist til behandling i landstingets udvalg for skat og afgifter forinden 2. behandlingen.

I udvalgets betænkning indstilles forslaget til vedtagelse.

Uden yderligere behandling vedtog landstinget forslaget, som overgår til 3. behandling i sin foreliggende form.

Punkt 111:**Forslag til Landstingsforordning om planlægning og arealanvendelse.**

(Landsstyremedlemmet for Infrastruktur, Miljø og Råstoffer)

(2. behandling)

Forslaget blev 1. behandlet den 1. oktober 2008, hvor partierne udtrykte bred tilslutning til forslaget. Forslaget blev henvist til behandling i landstingets udvalg for infrastruktur og boliger forinden 2. behandling.

I udvalgets betænkning indstilles forslaget til vedtagelse, men har opfordret landsstyret til at fremsætte ændringsforslag inden 3. behandlingen.

Uden yderligere behandling vedtog landstinget forslaget, som overgår til 3. behandling.

Punkt 72:**Forslag til Landstingsbeslutning om Grønlands Hjemmestyres udtalelse til lov om sundhedsvæsenet i Grønland.**

(Landsstyremedlemmet for Familie og Sundhed)

(2. behandling)

Forslaget blev 1. behandlet den 1. oktober 2008, hvor majoriteten af partierne ønskede viderebehandling i landstingets sundhedsudvalg.

Landstingets sundhedsudvalg har stillet spørgsmål vedrørende beregningen for finansieringen af lovforslaget til Landsstyremedlemmet for Familie og Sundhed.

I udvalgets betænkning fremhæves vigtige forhold i landsstyremedlemmets besvarelse:

”Notatet er udarbejdet for at klargøre, hvad de 200.000 kr. som bloktilskuddet forhøjes med p.b.a. overførelsen af anvendelse af tvang i psykiatrien til Grønlands Hjemmestyre, anvendes til.

Omkostninger ved overførelse af lovområdet ’anvendelse af tvang i psykiatrien

I lovforslaget EM 2008/72 står der blandt andet: *”Der er mellem Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse og Grønlands hjemmestyre enighed om, at hjemmestyret i forbindelse med overførelsen af området [Overførelse af anvendelse af tvang i psykiatrien til Grønlands hjemmestyre red.] skal kompenseres for disse udgifter. Merudgifterne vedrører udgifter til uddannelse og vederlæggelse af patientrådgivere samt oprettelse og drift af et klagesystem. Disse udgifter kan samlet skønsmæssigt anslås til 200.000 kr. (2008 PL-niveau) om året.” (Bemærkninger til Lovforslaget - EM 2008/72)*

Økonomiberegningen udarbejdet af Direktoratet for Sundhed i 2006 viser, at de samlede udgifter i forbindelse med overførelsen af området er som følgende:

	1. år	2. år	3. år	4. år	5 år
Uddannelse	950.000 kr.	0 kr.	475.000 kr.	0 kr.	475.000 kr.
Vederlag	120.000 kr.	120.000 kr.	120.000 kr.	120.000 kr.	120.000 kr.
Klageinstan s	40.000 kr.	40.000 kr.	40.000 kr.	40.000 kr.	40.000 kr.
I alt	1.110.000 kr.	160.000 kr.	635.000 kr.	160.000 kr.	635.000 kr.

Af ovenstående hæfter Grønlands Hjemmestyre for udgifterne til **vederlag til patientrådgiverne** samt **oprettelse og drift af klageinstansen**, mens Justitsministeriet hæfter for udgifterne til uddannelse af patientrådgiverne. Ud fra denne beregning bliver den samlede udgift for Hjemmestyret 120.000 (vederlag) + 40.000 (klageinstans) = 160.000 pr. år.

Det skal nævnes, at der er en hvis usikkerhed forbundet med beregningen af nogle af omkostningerne især i forbindelse med udgifter til vederlag og klagesager. Dette da der ikke har været et fuldstændigt materiale at vurdere behovet for patientrådgivere ud fra mens antallet af klagesager samtidig må forventes at stige (fra de nuværende cirka 1 hvert 3. år) som følge af iværksættelsen af patientrådgivningssystemet. Den ovenstående beregning er derfor sat til de højeste forventede udgifter.

Det skal ligeledes bemærkes, at Grønlands Hjemmestyre på nuværende tidspunkt har udgifter til en bistandsværgeordning i Danmark for personer, der falder ind under kriminal- eller straffeloven. Denne bevilling på 473.000 kr. i alt (for 2008) dækker både tilskuddet til Kalaallit Illuutaat, Det Grønlandske Hus i København, løn- og administrationsudgifter til samtlige funktioner i forbindelse med bistandsværgeordningen samt honorarer, transport, efteruddannelse og mødevirksomhed for grønlandsksprogede værger og omsorgspersoner vedrørende personkredsen, som er.”

Udvalget indstillede på baggrund heraf forslaget til vedtagelse.

Ved afstemning blev forslaget endeligt vedtaget i den foreliggende form..

Punkt 63:

Forslag til landstingsbeslutning om Grønlands Hjemmestyres udtalelse om forslag til anordning om ikrafttræden for Grønland af lov om ændring af lov om registreret partnerskab mv.

(Landsstyreformanden)
(2. behandling)

Forslaget blev 1. behandlet den 1. oktober 2008, hvor samtlige partier udtrykte tilslutning til forslaget, som overgår til 2. behandling i landstinget i den foreliggende form.

Ved afstemning blev forslaget endeligt vedtaget uden forudgående debat.

Punkt 98:**Forslag til landstingsforordning om pædagogisk udviklende dagtilbud til børn i forskolealderen.**

(Landsstyremedlemmet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke)
(2. behandling)

Forslaget blev 1. behandlet 7. oktober 2008. Blandt partierne var der bred tilslutning til det fremsatte forordningsforslag, som blev henvist til behandling i landstingets udvalg for uddannelse mv. forinden 2. behandling i landstinget.

Et enigt uddannelsesudvalg indstiller forslaget til vedtagelse.

Forslaget gik direkte til afstemning, hvor forslaget blev vedtaget og overgår til 3. behandling i sin foreliggende form.

Punkt 155:**Forslag til landstingslov om ændring af landstingslov om fiskeri. (Dispensation til overførsel af årskvote fra den havgående til den kystnære flådekomponent).**

(Landstingsmedlem Lars-Emil Johansen, Siumut)
(1. behandling)

I forslagets begrundelse anføres det, at forslaget drejer sig om at åbne mulighed for, at der afstås årskvoter fra det havgående til det kystnære fiskeri som en særordning, der kun forudses anvendt, dersom dette sker med henblik på at sikre råvareforsyningen til de landbaserede industrianlæg. I indeværende år er situationen medio oktober den, at flere af de kystnære rederier allerede har opfisket deres kvoter og derfor må indstille fiskeriet, hvilket som konsekvens kan medføre lukning af en eller flere af landets i alt fem rejefabrikker.

I landstyremedlemmets besvarelse anførtes det bl.a., at der er grundlag i de eksisterende regler for at der kan overføres kvoter fra de havgående trawlere til de kystnære kuttere, uden at dette kompromitterer den af landsstyret fastsatte største tilladelige fangstmængde.

I den aktuelle situation er det forslagsstillerens holdning, at der hviler et stort ansvar på Landstinget i henseende til at forebygge den arbejdsløshed, som vil følge det oplæg af skibe og de fabrikslukninger, som ellers uvægerligt ville være konsekvensen, dersom loven ikke ændres, således som det er skitseret i vedlagte forslag til ændringslov.

Landsstyremedlemmet meddelte desuden, at landsstyret dog er åben for muligheden til at lave en tilføjelse til den gældende fiskerilov, hvor der kan gives en hjemmel til landsstyret til at dispensere fra bestemmelsen i § 19 stk. 5 under ganske særlige omstændigheder, når dette skønnes af betydning for det grønlandske fiskerierhverv eller forarbejdningsindustrien i Grønland.

Landsstyret vil se tiden an i forhold til den allerede eksisterende mulighed for at foretage kvotefleks fra 15. november 2008 fra næste års årskvote, hvor man derudover har mulighed for kvotesalg mellem fartøjerne. NAFO's biologiske rådgivning for rejer 2009 modtages

først medio november. Landsstyret ved dog allerede, at den biologiske rådgivning er blevet mindre de seneste år. Landsstyret venter derfor med spænding på den kommende, hvor det vil være nødvendigt at tage hensyn til situationen til den tid. Landsstyret vil ligeledes anmode om oplysninger om lagerbeholdningen af rejer på grønlandske rejefabrikker, for at oplysningerne kan være med til vurderingen af den samlede nuværende og kommende beskæftigelsessituation på land.

Landsstyremedlemmet sluttede med at henvise til eksisterende løsningsmuligheder.

Forslag blev henvist til behandling i landstingets udvalg for fiskeri, fangst og landbrug forud for 2. behandlingen.

Punkt 93:

Forslag til Landstingsbeslutning om at Landsstyret pålægges at tage initiativ til at indgå forhandlinger med rejseselskaber om uddannelsesfrirejser.

(Atassuts landstingsmedlemmer: Augusta Salling, Emilie Olsen, Kristian Jeremiassen, Thomas Kristensen og Godmand Rasmussen)

(1. behandling)

I begrundelsen for forslaget anføres det, at de uddannelsessøgende bliver pålagt at bestille billetter på et meget tidligt tidspunkt, for at sikre billige billetter. Det u hensigtsmæssige i denne ordning dokumenteres ved situationer, hvor de uddannelsessøgende af uundgåelige grunde har behov for at få ændret deres billetter, blandt andet på grund af reeksaminationer, der fordrer til at de uddannelsessøgende må opholde sig længere på uddannelsesstedet, i sådanne tilfælde mistes billetten og dens værdier, idet disse ikke kan ændres.

Forslagsstillerne mener, at de uddannelsessøgendes muligheder for frirejser bør organiseres mere hensigtsmæssigt, og at man dermed må sigte på at undgå tab for de uddannelsessøgende samt Landskassen, og dette kan opnås ved at indgå studierejseaftaler med rejseselskaber.

Landsstyret henledte i sit svarnotat opmærksomheden på, at der allerede i foråret og hen over sommeren 2008 er foregået forhandlinger mellem Uddannelsesstøtteforvaltningen (USF) og Air Greenland med henblik på at sikre, at de studerende kan bestille billetter og dermed rejse, når det måtte passe dem bedst i forhold til f.eks. eksamener. Imidlertid har disse forhandlinger ikke ført til en konkret aftale direkte med Air Greenland, idet løsningen viste sig at være for dyr og for administrativt tung. Imidlertid har Hjemmestyrets centrale regnskabsafdeling og Air Greenland indgået en aftale som løser USF's problemer på rejseområdet. Aftalen sikrer de studerende mere fleksibilitet med hensyn til deres rejsebestillinger.

Det er landsstyrets vurdering, at den fornødne fleksibilitet i forbindelse med feriefrirejser er sikret. Landstyret indstillede at forslaget ikke nyder fremme på det foreliggende grundlag.

Et flertal af partierne var positive overfor forslaget, der overgår til behandling i landstingets uddannelsesudvalg forud for 2. behandlingen.

Punkt 105:

Forslag til landstingsbeslutning om at Landsstyret pålægges at fremsætte forslag til ratifikation af: "UNESCO's Convention for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage vedtaget under UNESCO's 32. generalkonference i Paris 17. oktober 2003." Såfremt der i artikel 33 er hindringer for egen ratifikation af konventionen i Grønland, vil jeg foreslå, at Hjemmestyret beslutter sig for, at Danmark på vegne af Grønland ratificerer konventionen.

(Landstingsmedlem Josef Motzfeldt, Inuit Ataqatigiit)
(1. behandling)

Forslagsstilleren gør opmærksom på, at konventionen er endnu ikke ratificeret af Danmark. Som følge af globaliseringen hvor afstande og grænser betyder mindre og mindre, har interessen for Grønlands mineralske ressourcer aldrig været så stor. Hvis denne interesse virkelig får en omfattende udnyttelse af rigdommene, er det umiddelbart, at Grønland om føje år kan forvente stort tilgang af medborgere, fra alle verdens lande. Det er derfor helt på sin plads at der tages initiativ til at få ratificeret FN-konventioner til bl.a. beskyttelse af den immaterielle kulturarv.

Landsstyremedlemmet tilkendegav, at landsstyret er enig med forslagsstilleren i, at den nævnte UNESCO konvention om beskyttelse af den immaterielle kulturarv bør sættes i kraft for Grønland. Landsstyret har i forbindelse med forberedelsen af konventionen og dens vedtagelse i 2003 udtalt Grønlands fulde støtte dertil. Dette er dels sket af hensyn til konventionens anvendelse i og betydning for Grønland selv men i lige så høj grad i solidaritet med de lande og for de folk i verden, for hvem konventionen har endnu større betydning.

Konventionen om beskyttelse af den immaterielle kulturarv indeholder i artikel 33, stk. 2, en bestemmelse om, at konventionen er åben for ratifikation af områder, som har fuldt internt selvstyre og anerkendt som sådan af FN, men som ikke har opnået fuld selvstændighed. Desuden skal sådanne områder have fuld kompetence over de forhold, som er reguleret i konventionen, herunder kompetencen til at indgå aftaler om disse forhold. I henhold til fuldmagsloven, gælder denne fuldmagt ikke aftaler, som forhandles inden for internationale organisationer som Kongeriget Danmark er medlem af. Dette er tilfældet for så vidt angår UNESCO. Dette betyder, at Grønland efter gældende regler ikke selvstændigt vil kunne ratificere konventionen.

Som nævnt af forslagsstilleren har Danmark på nuværende tidspunkt ikke ratificeret konventionen. Kulturministeriet i Danmark har meddelt, at Danmark forventer at nå til en afklaring om dansk ratifikation inden udgangen af året.

Det er samtidig meddelt, at såfremt Danmark ikke ønsker at tage skridt til en dansk ratifikation i nærmeste fremtid, vil landsstyret forventeligt anmode Danmark om, at konventionen ratificeres alene med virkning for Grønland.

Landsstyret vil med henblik på sagens fremme på landstingets forårssamling i 2009 forelægge landstinget et beslutningsforslag om Hjemmestyrets udtalelse til ratifikation af såvel den herom handlede konvention som til ratifikation af den af UNESCO i 2005 vedtagne konvention om beskyttelse og fremme af de kulturelle udtryksformers mangfoldighed. Landsstyret finder det således af hensyn til disse to konventioners indbyrdes sammenhæng hensigtsmæssigt, at de også behandles i en sammenhæng.

Samtlige partier støttede forslaget, som overgår til 2. behandling i sin foreliggende form.

Punkt 82:

Forslag til Landstingsbeslutning om, at Landsstyret pålægges at nedsætte en arbejdsgruppe, der har til opgave inden forårssamlingen 2009, at fremkomme med konkrete forslag til etablering af en pensionsordning for fiskere og fangere.

(Siumut's Landstingsgruppe)

(1. behandling)

Siumut's landstingsgruppe foreslår, at landsstyret pålægges at arbejde for, at der banes vej for, at fiskere og fangere i samarbejde med SIK's Pensionsfond *SISA* får mulighed for en pensionsopsparring. På den måde kan der skabes mulighed for, at fiskere og fangere sætter penge til side uden at stifte en helt splinterny pensionsfond.

I landsstyrets besvarelse bemærkede landstyremedlemmet for finanser, at det vil være op til *SISA*'s direktion og bestyrelse at vurdere, om pensionskassen kan bære og administrere en ny gruppe medlemmer bestående af fiskere og fangere, såfremt *SISA*'s direktion modtager en officiel henvendelse herom. Det er ikke noget, som landsstyret éntydigt kan tage stilling til. I den eksisterende lovgivning er der intet der forhindrer fiskere og fangere i at etablere pensionsordninger. Pensionsordninger kan etableres individuelt eller *KNAPK* kan tage kontakt til et af de nuværende pensionselskaber med henblik på at etablere en kollektiv ordning.

Landsstyret indstillede forslaget til forkastelse.

Forslaget nød ikke fremme blandt partierne og overgik til 2. behandling i sin nuværende form.

Punkt 34:

Forslag til landstingsbeslutning om, at Landsstyret pålægges at sikre, at ventetiden fra beslutning om tvangsfjernelse af børn og unge til anbringelse udenfor hjemmet aldrig overstiger 14 dage.

(Landstingsmedlem Astrid Fleischer Rex, Demokraterne)

(1. behandling)

Forslagsstilleren fremfører, at det af landstingsforordning om børn og unge § 22 fremgår, at landsstyret påser, at der er det nødvendige antal pladser på institutioner for børn og unge, der skal anbringes uden for hjemmet. Det ville derfor være helt i lovens ånd, hvis Landsstyret sikrede en umiddelbar anbringelse af børn uden for hjemmet, når et behov er

fastslået. Når behov for en tvangsanbringelse er fastslået, skal et barn efter Demokraternes opfattelse anbringes uden for hjemmet inden 14 dage. En længere sagsbehandling er at sammenligne med et dobbelt omsorgssvigt.

Landsstyret gjorde i sin besvarelse opmærksom på, at langt det fleste anbringelser sker med samtykke fra forældrene, og det er således mere sjældent med anbringelser uden samtykke, det vil sige tvangsfjernelser af børn og unge. Kommunerne har handlepligt, når børn og unge akut har brug for hjælpeforanstaltninger og skal anbringes uden for hjemmet. Når der opstår behov for akut anbringelse af barnet eller den unge, har kommunerne som regel plejefamilier, som kan tage imod akut anbringelse af børn og unge. Et barn der bør tvangsfjernet, vil således ikke forblive i hjemmet.

Landsstyret indstillede at beslutningsforslaget ikke imødekommes i sin foreliggende form.

Et klart flertal udtrykte støtte til forslaget. Forslaget overgår til behandling i landstingets familieudvalg forud for 2. behandlingen.

Punkt 116:

Forslag til landstingsbeslutning om, at Landsstyret pålægges senest ved forårssamlingen 2009 at fremkomme med et forslag til strukturændring i det kystnære rejefiskeri samt at fremkomme med forslag til finansiering hertil.

(Landstingsmedlem Jens B. Frederiksen, Demokraterne)

(1. behandling)

Demokraterne mener i lighed med konklusionen i en rapport fra Royal Greenland A/S og KNAPK, at løsningen på problemer for det kystnære rejefiskeri er større fiskeskibe, der samlet har lavere omkostninger i forhold til de opfiskede mængder.

Rapporten har følgende anbefalinger:

- 1) Ændring af kvoteandelsejerskabsprocenten til minimum 15 procent
- 2) Kondemneringsstøtte
- 3) Ophugningsstøtte
- 4) Garantiordning til fartøjer over 30-40 meter
- 5) Kvoteflexordning bibeholdes
- 6) Adgang for fartøjer under 200 BT / under 27 meter til andet fiskeri, f.eks. torsk og krabber.
- 7) Igangsættelse af uddannelse af fiskere, teknikere og maskinfolk til bemanning af de store fartøjer.

Demokraterne ønsker at medvirke til en strukturændring i det kystnære rejefiskeri, der også vil komme det resterende fiskeri til gode. Demokraterne kan stort set tilslutte sig anbefalingerne fra rejerapporten. De mener dog, at landsstyret i forbindelse med fremsættelse af forslag til strukturændring skal overveje de enkelte muligheder nøje og se på alle økonomiske aspekter.

Landsstyret bemærker i sin besvarelse, at der er allerede er tiltag i gang, der tager udgangspunkt i rapportens anbefaling. Samtidigt mener landsstyret, at det vil være forhastet at pålægge landsstyret at fremkomme med et forslag til en strukturændring i det

kystnære rejefiskeri senest ved forårssamlingen 2009. Det er magtpåbyggende for landsstyret at kunne præsentere et gennemarbejdet forslag til en strukturændring, hvilket formentligt ikke vil være muligt ved forårssamlingen 2009.

Med henvisning til arbejdet i Fiskerikommissionen og resultaterne fra Karlsen-gruppen henviste landsstyret forslaget til afvisning.

Et flertal af partierne tog landsstyrets besvarelse til efterretning og forkastede forslaget. Forslaget overgår til 2. behandling i sin nuværende form.

Punkt 128:

Forslag til Landstingsforordning om ændring af landstingsforordning om hjælp til personer med vidtgående handicap (Aldersgrænsen for at modtage hjælp)

(Landsstyremedlemmet for Familie og Sundhed)

(1. behandling)

Formålet med ændringsforslaget er at sikre, at personer med fast bopæl i Grønland, med vidtgående handicap, med behov for specielle ydelser, og under den til enhver tid gældende aldersgrænse for at modtage alderspension efter landstingsforordningen om alderspension, kan få hjælp efter reglerne i denne forordning.

Det anførtes, at uden dette forslag vil personer med vidtgående handicap, som i 2009 fylder 63 år, hverken være omfattet af reglerne i landstingsforordningen om hjælp til personer med vidtgående handicap eller reglerne om personlige tillæg i landstingsforordningen om alderspension.

Samtlige partier støttede forslaget, som overgår til 2. behandling i sin foreliggende form.

Punkt 108:

Forslag til landstingsbeslutning om at Landsstyret pålægges at udarbejde en handleplan, der understøtter og styrker kompetencerne til at lave nationaldragter.

(Landstingsmedlem Agathe Fontain, Inuit Ataqatigiit)

(1. behandling)

Forslagsstilleren foreslår, at landsstyret pålægges at arbejde for, at personer forskellige steder langs kysten kan udføre lønnet oplæring med henblik på at fremme syning af broderier, således at dette ikke går i glemmebogen. Forslagsstilleren fremhæver, at kompetencerne til broderi til nationaldragter er ved at glide ud, idet de kyndige bliver ældre.

Det er Landsstyrets hensigt at etablere en Kunst- og Designskole i Nuuk, med opstart i 2010 eller 2011, orienterede landstyremedlemmet for kultur om i sit svarnotat. Det er landsstyrets hensigt at forankre uddannelse, kompetenceudvikling og kursusvirksomhed i at lave nationaldragten ved Kunst- og Designskolen.

Som en del af Kunst- og Designskolens aktiviteter påtænkes desuden kursusvirksomhed, bl.a. i fremstilling af nationaldragter, for interesserede der ikke ønsker at gennemgå hele Kunst- og Designuddannelsen. Disse kurser forestilles afholdt såvel på skolen som i andre byer, hvor de nødvendige faciliteter er til rådighed. Eventuelt som her foreslået i tilknytning til lokale skindsystuer, og i samarbejde med lokale kapaciteter indenfor fremstilling af nationaldragter.

Med henvisning til, at landsstyret allerede arbejder på en handleplan der skal understøtte og styrke kompetencerne til at lave nationaldragter indstilledes det, at forslaget ikke nyder fremme.

Forslaget overgår til 2. behandling ved forårssamlingen i 2009 i sin foreliggende form.

Punkt 112:

Forslag til Landstingsbeslutning om at Landsstyret pålægges at oprette en fond, hvis formål skal være at yde økonomi støtte til enkeltsprogede borgere, der ønsker at lære dansk eller grønlandsk.

(Landstingsmedlem Palle Christiansen, Demokraterne)

(1. behandling)

Forslagsstilleren finder, at eksisterende gode initiativer om sprogundervisning skal suppleres med yderligere tiltag, der kan støtte op om mennesker, der ønsker at tilegne og beherske dansk eller grønlandsk, og som ikke er i en personlig situation, hvor de kan drage nytte af de tilbud, der findes i forvejen.

Forslagsstilleren fremfører, at ”hvis vi vil have flere dobbeltsprogede i vort land – og det vil vi – så er det nødvendigt at yde en ekstraordinær indsats. Rundt omkring i landet findes der mange dygtige tolke, der sagtens kunne eneundervise enkeltsprogede, der skulle have lyst hertil.”

Demokraterne forestiller sig, at Grønlands Hjemmestyre indbetaler et startbeløb på 5 millioner kroner til fonden, der herefter skal klare sig uden offentlig støtte. Fondens skal naturligvis være åben for private donationer.

I landsstyrets besvarelse anførtes det bl.a., at landsstyret gennem årene har arbejdet på at iværksætte initiativer tilpasset det grønlandske samfund, og således skabt mulighed for, at den enkelte borger kan udvikle de nødvendige kompetencer for blandt andet at tage en uddannelse. Den enkeltes sprogkundskaber skal derfor ikke betragtes som en barriere for at tage en uddannelse, men udnyttes til at videreudvikle sig.

Landsstyret mener, at der i dag er mange tiltag omkring sprogundervisning i grønlandsk og dansk, og at det ikke er nødvendigt at oprette en fond til dette formål. Landsstyret finder det glædeligt, at borgerne benytter sig af de tilbud, der findes i forvejen, og opfordrer borgerne til at udnytte endnu mere.

Med disse bemærkninger indstillede landsstyret, at forslaget ikke nyder fremme.

Forslaget overgår til 2. behandling i sin foreliggende form.

Punkt 122:**Forslag til Landstingsbeslutning om at Landsstyret pålægges at fremsætte forslag til en landstingsforordning, som på vilkår tilsvarende BSU-ordningen giver mindrebemidlede familier mulighed for at erhverve egen bolig.**

(Landstingsmedlem Anthon Frederiksen, Kattusseqatigiit Partiiat)

(1. behandling)

Forslagsstilleren ønsker en ordning af lignende art af BSU-ordningen – idet forslagsstilleren mener, samfundet bør give mindstelønnede familier/borgere bedre muligheder for anskaffelse af ejerbolig.

Landsstyret tilkendegav, at man er meget enig i, at det er vigtigt til stadighed at vurdere de ordninger, der eksisterer inden for boligområdet. Dette sikrer, at der løbende sker tilpasning af de eksisterende ordninger, så Landskassens støtte og udlån til boligbyggeri er optimalt og giver befolkningen de bedste muligheder for at have netop den bolig, der passer til deres økonomi.

Reglerne omkring boligstøtte blev revideret i 2007 og bliver dermed reguleret ved Landstingsforordning nr. 11 af 19. november 2007 om støtte til boligbyggeri, fælleshuse, byggesæt mv. Det er således ikke mindre en 1 år siden, at området blev revideret og gjort landsdækkende. Den nye forordning giver således mulighed for at også mindre bemidlede kan bygge medbyggerhuse, hvor landskassens lån udgør op til 95 % af de samlede opførelsesudgifter, dvs. både til materialer, fragt og håndværksmæssig bistand til opførelse af byggesættet. Det ydede lån er rente- og afdragsfrit og nedskrives over en periode på 33 år.

Forslag overgår til behandling i landstingets boligudvalg forud for 2. behandling.

Med venlig hilsen

Søren Hald Møller

Kopi pr. e-mail: Folketinget

Kongehuset, Kabinetssekretariatet

Samtlige ministerier

Rigsombudsmanden på Færøerne